RTU studiju kurss "Arhivistika un muzeoloģija skolotājiem"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA1369
Nosaukums	Arhivistika un muzeoloģija skolotājiem
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Ārija Kolosova - Doktors, Docents
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Iepazīstināt studējošos ar arhīvistikas un muzeoloģijas teorētiskajām nostādnēm, akcentējot muzeju un arhīvu praktisko pielietojumu vēsturnieka pētnieciskajā darbā; radīt izpratni par muzeju izglītojoši audzinošo lomu sabiedrībā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studija kursa mērķis ir iepazīstināt studējošos ar arhīvistikas un muzeoloģijas teorētiskajām nostādnēm, akcentējot muzeju un arhīvu praktisko pielietojumu vēsturnieka pētnieciskajā darbā; radīt izpratni par muzeju izglītojoši audzinošo lomu sabiedrībā. Studija kursa uzdevumi: 1. Izskatīt muzeoloģijas un arhīvistikas zinātņu teorētiskos aspektus; 2. Sniegt izpratni par muzeju un arhīvu praktisko darbību; 3. Rosināt studējošos nodarboties ar muzejos un arhīvos atrodamo vēstures avotu izmantošanu pētnieciskajā darbībā; 4. Nodrošināt nepieciešamās kompetences iegūšanu, kas nepieciešama patstāvīgam pētnieciskajam darbam muzejos un arhīvos.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studentam patstāvīgais darbs tiek organizēts individuāli un/vai mazās grupās, gatavojoties 2 starppārbaudījumiem un eksāmenam students iepazīstas, analizē teorētisko literatūru, avotus un materiālus, kā arī izstrādā iesniedzamos darbus saskaņā ar kredītpunktu ieguvei norādīto starppārbaudījumu prasību aprakstu.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Ambore, T. Muzeju darbības pamati. Rīga, 2002. 2. Arhīvu terminoloģijas rokasgrāmata: pamattermini / Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas Mācību un kvalitātes vadības centrs. Apstiprināti LZA Terminoloģijas komisijā 10.03. 2003 (Publicēts: Latvijas Vēstnesis, 2003, Nr.71, 14.apr., 3.lpp.). (DAT II – Dictionary on Archival Terminology. 2nd ed. Paris, 1988. Sk. arī DAT III) 3. Arhīvu likums. Rīga, 2010 Pieejams: https://likumi.lv/doc.php?id=205971 4. Barros, A. Organizational archives and historical narratives: Practicing reflexivity in (re)constructing the past from memories and silences. Emerald Publishing Limited, 2018. 5. Eastwood, T., Mac Neil, T., eds. Currents of Archival Thinking. Santa Barbara, California : Libraries Unlimited, 2017. 6. Marstine, J. New Museum Theory and Practice An Introduction. Pieejams: https://epdf.pub/new-museum-theory-and-practice-an-introduction.html 7. Robežniece, I. Jaunā arhīva likuma tiesiskais regulējums. Nr.1. Rīga: Latvijas Arhīvi, 2010.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Nav nepieciešamas priekšzināšanas.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Arhīva būtība, funkcijas. Arhīva fonda sastāva un struktūras raksturojums. Arhīvzinātnes priekšmeta un satura interpretācijas. Arhīvzinātne un vēstures speciālās un palīgzinātnes. Arhīvzinātnes tapšana un attīstība. Arhīvzinātnes struktūra: arhīvzinātnes teorija un metodika kā arhīvzinātnes kodols; arhīvu un arhīvu darbības vēsture un organizācija; arheogrāfija; arhīvu tiesības; arhīvu menedžments; arhīvu statistika; datortehnoloģijas (IT) arhīvu darbībā. Arhīva fonda sastāva un struktūras detalizēts raksturojums (akcentējot fonda "vēsturi", fondraža funkcijas un tās atspoguļojumu pastāvīgi glabājamajos dokumentos).	4	6	2	8
Valsts arhīvu politika. Arhīvs kā valsts iestāde. Ieskats arhīvu vēsturē Latvijā: Latvijas arhīvi no viduslaikiem līdz 20. gadsimta sākumam; arhīvi Latvijas Republikā (1918–1940); padomju totalitārisms un arhīvu darbība Latvijā. Latvijas arhīvi pēc Latvijas valsts neatkarības atgūšanas. Valsts arhīvu sistēma. Latvijas valsts arhīvu reforma un Latvijas Nacionālā arhīva izveide (2011.g.). Nacionālais dokumentārais mantojums. Resoru arhīvi. Republikas arhīvu darbības tiesiskie pamati (normatīvā bāze). Latvijas Republikas arhīvu pārvaldība. Arhīvu uzdevumi un pamatfunkcijas.	4	6	2	8
Teorētiskās problēmas arhīvzinātnē. Arhīvzinātnes pamatjēdzieni : arhīvs, arhīva dokuments, dokumentu aprite, dokumentu pārvaldība, dokumentu klasifikācija un sistematizācija, arhīva fonds, fondradis, kolekcija, apraksts, lieta, glabājamā vienība, u. c. Arhīva apmeklējums, darbs ar dokumentiem. Dokumentu izvērtēšana. Dokumentu arhīviskā vērtība, dokumentu informatīvā vērtība, dokumentu administratīvā vērtība, dokumentu īpašā vērtība, dokumentu pierādījumvērtība. Primārā un sekundārā vērtība. Dokumentu izmantošana. Arhīva dokumentu pieejamība.	4	6	2	8

Arhīvu sistēma. Elektroniskie arhīvi. Arhīvi – vēstures avotu krātuves. Elektroniskie dokumenti un elektroniskie arhīvi – jaunā paradigma arhīvzinātnes attīstībā mūsdienās. Arhīvu uzziņu sistēma: katalogi, ceļveži, arhīva dokumentu apskati, datorizētās meklēšanas sistēmas Arhīva fonds kā vēstures avotu "dabiskais" komplekss. Arhīvistu un vēsturnieku sadarbība. Arhīva dokumentu izmantošanas noteikumi un ētika vēsturnieku pētījumos. Jaunākās izmaiņas Latvijas arhīvu sistēma. Arhīvu uzziņu sistēma: katalogi, ceļveži, arhīva dokumentu apskati, datorizētās meklēšanas sistēmas.	4	6	2	8
Muzeja būtība. Muzejs kā kultūras parādība un valsts institūcija. Muzeoloģija kā zinātnes nozare. Muzeoloģijas priekšmets un uzdevumi. Terminoloģija. Muzeju vēsture. Muzeju veidi. Nozīmīgākie pasaules muzeji. Muzeja mājaslapas analīze. Muzeja nozīme vietējā kopienā, pilsētā, valstī.	4	6	2	8
Valsts politika muzeju jautājumā. Muzeji Latvijā. Muzeju darba organizācija. Muzeju krātuves. Muzeju darba organizācija. Muzeju struktūra un pārvalde. Muzeja darbinieki, galvenās profesijas, kuras ir nepieciešamās darbam muzejos. Auditorija, pieprasījums, apmeklētāji. Muzeju krājums. Muzeju krājuma jēdziens un struktūra. Muzeju krājuma saglabāšana un pārvalde. Muzeju krājumi un jaunās tehnoloģijas. Muzeju komunikācijas. Kāda vietējā muzeja struktūras un darbības organizācijas apzināšana.	4	6	2	10
Muzeju ekspozīcija. Muzeju ekspozīcija. Ekspozīcijas jēdziens un veidi. Ekspozīcijas veidošanas principi un darbs. Ekspozīcijas prezentācija. Ekspozīcija un ekskursija. Muzeju izglītība. Galvenie Latvijas muzeji, to tapšana un darbība. Latvijas muzeju sistēma. Mākslas muzeji. Tehniskie muzeji. Etnogrāfiskie muzeji. Literatūras un rakstniecības muzeji. Reģionālie muzeji. Novadpētniecības muzeji. Muzeja ekspozīcijas veidošanas principi.	4	8	2	8
Muzeja funkcijas. Muzejs ēkā un virtuālajā vidē. Muzejs kā identitātes elements. Muzejs ēkā un virtuālajā vidē. Muzejs kā svarīgs SMILE (Schools, Museums, Internet/Identity/Inclusion, Learning , Europe) elements. Muzejs, personiskā un kolektīvā identitāte. Muzejs kā franšīze un privātuzņēmums. Radošās darbnīcas. On-line resursi. Multikulturālais aspekts. Konkurence un diversifikācija.	4	8	2	10
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: Demonstrē izpratni par muzeju un arhīvu darbības teorētiskajiem aspektiem. Izprot muzeju un arhīvu praktiskās darbības principus.	Patstāvīgi veiktā darba rezultāti, kuri tiek prezentēti un apspriesti semināros, kā arī eksāmena rezultāti (aizstāvēta prezentācija par izvēlēto tēmu arhivistikā un muzeoloģijā).
Prasmes: Patstāvīgi veic pētījumam vajadzīgo muzeja un arhīva materiāla meklēšanu, apzināšanu un aprakstīšanu. Prezentē iegūtos izpētes rezultātus par izvēlēto tematu.	Patstāvīgi veiktā darba rezultāti, kuri tiek prezentēti un apspriesti semināros, kā arī eksāmena rezultāti (aizstāvēta prezentācija par izvēlēto tēmu arhivistikā un muzeoloģijā).
Kompetences: Novērtē muzeju un arhīvu darbību sabiedrības informēšanas un izglītošanas jomā. Praktiski izmanto arhīvos un muzejos atrodamajos vēstures avotos gūto informāciju savā pētnieciskajā darbībā.	Patstāvīgi veiktā darba rezultāti, kuri tiek prezentēti un apspriesti semināros, kā arī eksāmena rezultāti (aizstāvēta prezentācija par izvēlēto tēmu arhivistikā un muzeoloģijā).

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Darbs semināros.	30
Arhīva fondu izpēte, materiāla par izvēlēto tēmu apzināšana, atlasīšana un prezentēšana.	35
Eksāmens.	35
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	